

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан факультету
педагогіки і психології
проф. Олефіренко Т.О.

« _____ » _____ 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Тренінг командоутворення»
освітнього рівня бакалавр
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальності 053 Психологія «Практична психологія»

Шифр за навчальним планом **ВВ1.2.05**

Київ 2021

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Тренінг командоутворення» затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «___» _____20___ року, протокол № ___

Розробники програми: канд. психолог. наук Євченко І.М., викладач Лук'яненко М.М.

Затверджено на засіданні кафедри психології і педагогіки

«___» _____2020 року, протокол № _____

Завідувач кафедри _____

Лапченко І.О.

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ВВ1.2.05

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Кількість кредитів - 6		Методи навчання: Групові міні-дискусії, мозковий штурм, дебати, інтерактивні, рольові та ділові ігри, групові завдання та вправи. Використання методів самостійної роботи студентів по осмисленню та засвоєнню матеріалу. Форми поточного контролю: модульний контроль Форма підсумкового контролю: залік
	Денна форма	Заочна форма	
Спеціальність 053 Психологія (Практична психологія)	Загальна кількість годин		
	180 год.		
Освітній рівень бакалавр	Лекції:		
	-	-	
	Індивідуальні заняття:		
Вибіркова	18 год.	-	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом четвертий	Самостійна робота:		
	104 год.	-	
Семестр 8-й			
Тижневе навантаження - аудиторне: 6 год. - самостійна робота: 8,6 год.			
Мова навчання - українська			

Предмет вивчення навчальної дисципліни: види та форми роботи практичного психолога-тренера.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення даної дисципліни вимагає знань із «Загальної психології», «Вікової психології», «Соціальної психології», «Диференціальної психології», «Конфліктології», «Основ психотерапії», «Основ психологічного консультування», «Основ психодіагностики».

Мета і завдання навчальної дисципліни:

Метою викладання навчальної дисципліни «Тренінг командоутворення» є формування в учасників компетенцій необхідних для роботи психолога-тренера з командоутворення.

Основними завданнями є:

- формування навичок успішного безконфліктного спілкування в колективі;
- поглиблення та розширення знання про «Я» особистості;
- сприяння кращому розумінню студентами себе, своїх можливостей у сфері соціальної взаємодії;
- сприяння розвитку особистості студента, а саме якостей, які є необхідними для професійної роботи психолога.
- створення умов для формування комунікативних навичок у подоланні особистих психологічних бар'єрів;
- оволодіння знаннями про особливості професійного спілкування психологів та відпрацювання відповідних умінь;
- засвоєння основ управління динамікою, мотивацією і згуртованістю груп;
- вивчення інструментів командоутворення (тестування, діагностики, коучинг команд, фасилітації по цінностях команд та прийняттю командних рішень, практичні завдання та ігри);
- здатність формувати та підтримувати психологічний мікроклімат в колективі, розвивати корпоративну культуру та управління командною креативністю.

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<p><i>Знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - основи методів командоутворення; - психологічні закономірності, механізми та способи міжособистісної взаємодії для ефективного та гармонійного спілкування з людьми; - основи та особливості професійного спілкування психолога в умовах роботи з командою; - типи і стратегії командної взаємодії, а також змісту та психологічних основ формування лідерства в команді; - інструменти формування командного духу і структури команди, етапи розвитку команди та основ групової динаміки; <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - організувати й проводити психологічну діагностику командної взаємодії у підприємницькій діяльності; - засвоєння технологій та методик розвитку командної взаємодії; - формувати команду для вирішення поставлених цілей, управляти конфліктами і стресами в команді; - реалізувати заходи, пов'язані із організацією інформаційного обміну та досягнення порозуміння між окремими групами в колективі та визначати етап розвитку команди. 	<ul style="list-style-type: none"> - здатність обирати методи та методики психологічного дослідження ефективності команди задля досягання певної мети; - здатність до визначення актуальних засобів та прийомів створення команди; - здатність створити модель команди для досягання певної мети та оптимальної взаємодії; - здатність аналізувати результативність та ефективність використання ресурсів команди.

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 6 кредити ЄКТС 180 годин.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна(вечірня) форма навчання)				
	Аудиторні	Лекції	Практичні	Індивідуальні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
Змістовий модуль 1. Професійна ідентичність. Тема: Знайомство з групою. Правила взаємодії.	2			2	2					
Змістовий модуль 2. Теорія та практика командоутворення. Тема: Командоутворення як парадигма управління сучасними організаціями.	2			2	12					
Тема: Психологічні аспекти динаміки внутрікомандних	2			2	12					

процесів.										
Змістовий модуль 3. Особистісне зростання. Тема: Психоемоційна саморегуляція. Психологічні засоби розвитку командного потенціалу.	2			2	12					
Змістовий модуль 4. Психологія взаємодії в команді. Тема: Процедури, техніки групового аналізу проблем та прийняття рішень.	2			2	14					
Змістовий модуль 5. Методи роботи з командою. Тема: Експресивні методи психотерапевтичної та психопрофілактичної роботи.	2			2	14					
Тема: Методи управління командою.	2			2	14					
Моніторинг ефективності команди.	2			2	14					
Змістовий модуль 6. Розвиток здатності до рефлексії. Тема: Закріплення навичок й умінь командоутворення. Рефлексія	2			2	10					
Разом	18			18	104					

Плани лабораторних занять

Змістовий модуль 1. Професійна ідентичність.

Тема 1. Знайомство з групою. Правила взаємодії.

Знайомство з групою. Об'єднання учасників групи. Цілі групової роботи. Групові норми. Психологічний клімат в групі. З'ясування необхідності вироблення та дотримання правил, за якими будується взаємодія у групі, створення правила для продуктивної роботи під час тренінгу. Спілкування як умова особистісного зростання.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2, 4, 9, 11.

Змістовий модуль 2. Теорія та практика командоутворення.

Тема 2. Командоутворення як парадигма управління сучасними організаціями.

Підхід, заснований на розвитку і узгодженні цілей команди (командоутворення визначається як розвиток здатності групи людей досягати своїх цілей); Інтерперсональний підхід або підхід, орієнтований на аналіз процесів і поліпшення міжособистісних відносин (процес командоутворення спрямований на збільшення міжлюдських обмінів групи і заснований на припущенні, що за рахунок цього команда зможе функціонувати більш ефективно); Рольовий підхід (командоутворення – це поліпшення роботи команди за рахунок збільшення ясності ролей, в результаті чого кожен член команди знає, яка його роль і які ролі інших, які очікування є у нього щодо інших і в інших щодо нього); Підхід до командоутворення, заснований на вирішенні проблем (команда стає більш ефективною в результаті спільного вирішення проблем усіма учасниками команди, тобто в процесі командоутворення члени команди визначають головні проблеми, займаються їх вирішенням і активно планують свою діяльність).

Рекомендовані інформаційні джерела: 10, 11.

Тема 3. Психологічні аспекти динаміки внутрікомандних процесів.

Ефективне використання сильних сторін складу команди. Розподіл ролей в команді для оптимального досягнення результатів. Формування нової структури команди.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1, 3, 5.

Змістовий модуль 3. Особистісне зростання.

Тема 4. Психоемоційна саморегуляція. Психологічні засоби розвитку командного потенціалу.

Посилення почуття згуртованості, формування стійкого почуття «Ми». Розвиток довіри між співробітниками, розуміння і прийняття індивідуальних особливостей один одного. Створення мотивації на спільну діяльність.

Рекомендовані інформаційні джерела: 1, 7, 9.

Змістовий модуль 4. Психологія взаємодії в команді.

Тема 5. Процедури, техніки групового аналізу проблем та прийняття рішень.

Тренінги навичок (умінь) мають інструментальний, навчальний характер. У них освоюються навички командної роботи. Груподинамічні тренінги орієнтовані на розвиток емоційних відносин в групі. В рамках таких тренінгів імітується життя групи в екстремальних умовах («мотузковий курс»). Тренінги оволодіння поведінкою (ділові ігри, комплексні тренінги) орієнтовані як на соціальні, так і на інструментальні відносини. Командний коучинг, або командування в режимі реального часу – це комплексна робота з позиціонування учасників, вироблення спільного бачення й оптимізації відносин, яка проводиться в діючих організаціях.

Рекомендовані інформаційні джерела: 4, 8, 9.

Змістовий модуль 5. Методи роботи з командою.

Тема 6. Експресивні методи психотерапевтичної та психопрофілактичної роботи.

Kunst-терапія. Інтегративні тенденції в психоконсультуванні: системний підхід у наданні самопомоги.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2, 4, 8.

Тема 7. Методи управління командою.

Розуміння власних усвідомлюваних і неусвідомлюваних цілей роботи в режимі команди. Підбір і відбір кандидатів у члени команди. Робота членів команди над власними усвідомлюваними і неусвідомлюваними цілями. Дослідження міжособистісних переваг. Цілеспрямоване формування енергії єдності. Формування цінностей команди. Навчання команди технологіям роботи. Створення іміджу команди. Посилення командного духу. Супровід діяльності команди.

Рекомендовані інформаційні джерела: 8, 9, 11.

Тема 8. Моніторинг ефективності команди.

Формування високоефективних команд на основі даних атестації або оцінки персоналу. Підбір відповідного персоналу і комплектування існуючих команд згідно з інформацією, отриманою в ході організаційної діагностики, атестації або оцінки персоналу, з урахуванням знань, умінь, навичок і здатності працювати в команді. Переформування і перестроювання наявних команд на основі даних організаційної діагностики, атестації або оцінки персоналу з метою досягнення максимальної ефективності.

Рекомендовані інформаційні джерела: 3, 5, 7, 9.

Змістовий модуль 6. Розвиток здатності до рефлексії.

Тема 9. Закріплення навичок й умінь командування. Рефлексія.

Вправи на усвідомлення власних надбань в процесі групової роботи. Вираження вдячності іншим учасникам групи. Вправи на зосередження на позитивних аспектах групової роботи.

Рекомендовані інформаційні джерела: 2, 4, 9, 12.

IV. Індивідуальні завдання та організація самостійної роботи студентів

№	Вид роботи	Форми звітності	Кількість балів
1.	Підготовка до тренінгових занять та участь у них.	Активна участь на тренінгових заняттях	33
2.	Створення системи блоків власного тренінгу командування.	Розроблена власна тренінгова програма командування	20
3.	Вирішення кейсу «Працівник постійно спізнюється...».	Вирішений кейс	5
4.	Підібрати онлайн-ігри для тимблдингу: як згуртувати віддалені команди.	Підібрані онлайн-ігри	10
5.	Аналіз цитат видатних людей щодо командної роботи та тимблдингу.	Проаналізовані цитати та зроблені висновки	5
6.	«Світові лідери та їх ролі в процесі командування», їх дії в процесі	Проведений аналіз біографічних джерел світових лідерів та	10

	створення команди, якості та здібності, якими вони володіють.	зроблений висновок	
7.	Скласти кейс мотиваційних прийомів та технік як засобів впливу на покращення роботи команди.	Кейс мотиваційних прийомів та технік	17

Опрацювання книг:

- Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимбілдингу: навчальний посібник. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 92 с.
- Сартан Г. Н. Тренінг командообранова. СПб.: Речь, 2005. 187 с.

V. Методи навчання

Групові міні-дискусії, мозковий штурм, дебати, інтерактивні, рольові та ділові ігри, групові завдання та вправи.

VI. Засоби діагностики успішності навчання: самостійна робота студентів з відпрацювання технік, які були запропоновані на тренінгу, опрацювання теоретичного матеріалу, розробка одного тренінгового заняття та презентація його групі, підготовка доповідей, рефератів.

У процесі оцінювання навчальних досягнень застосовуються такі методи: оцінка за індивідуальну та самостійну роботу на заняттях; підсумковий тест (залік). Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

VII. Контроль якості знань студентів

8.1 Форми і методи поточного контролю

Модульний контроль

1. Команда – це:

- невелика група людей, що прагнуть до досягнення спільної мети;
- невелика група людей, які постійно взаємодіють і координують свої зусилля;
- невелика група людей, об'єднаних релігією.

2. До елементів організаційної комунікації відносять:

- церемонії;
- легенди;
- обряди;
- артефакти.

3. Формуючи команду, психолог-тренер намагається:

- обрати декількох лідерів, які б координували реалізацію проекту;
- об'єднати всіх членів команди загальною метою та завданням;
- індивідуалізувати кожного члена команди;
- скласти конкуренцію між членами команди.

4. Які організаційні структури, як правило, застосовують у практиці формування проектної команди:

- матрична;
- лінійно-функціональна;
- проектна;
- вірні відповіді а) та в).

5. Розташуйте етапи створення проектної команди у вірному порядку:

- розформування команди;
- реорганізація;
- нормальне функціонування;
- «притирання» учасників;
- формування.

6. Охарактеризуйте базові основи командної роботи:

- a) інтегруюча роль керівника команди (ідейний і ділової лідер);
- b) чітке і безальтернативне керівництво з боку вищестоящої організації;
- c) ідеологія "спільної долі" (єдиний "шлях - мета");
- d) повна і беззастережна орієнтація на інтереси керівника команди; д) ідейна єдність (місія - "кровна ідея", "спільне бачення", ціннісно-орієнтоване єдність).

7. Позначте характеристики команди як суб'єкта саморозвитку:

- a) наявність "опонентного кола" (своєрідний "круглий стіл" для обговорення "ідей розвитку");
- b) визначальний фактор розвитку (саморозвитку) команди - програма, спущена "зверху";
- c) відсутність некритичної компліментарності і підтримка ділових вчинків;
- d) взаємообумовлене професійне виховання (професійна ідентифікація "роби як я");
- e) головний стимул розвитку (і саморозвитку) команди - матеріальний інтерес;
- f) кругове лідерство (переходить функція, особистісна самореалізація через загальну цільову парадигму).

8. Назвіть головне якість команди, що визначають її ділову та соціальну стійкість:

- a) старанність;
- b) жорстка ієрархія (підпорядкованість);
- c) відповідальна взаємозалежність (взаємна відповідальність);
- d) чітко виражений і послідовно реалізований матеріальний інтерес.

9. Назвіть складові процесу командоутворення:

- a) ситуативний підбір кадрів (за принципом "з тих, хто є");
- b) критерії, що встановлюють "зверху";
- c) управлінська філософія керівника, його базових особистісних цінностей;
- d) алгоритм (послідовність етапів) становлення впливає зі специфіки команди як організаційної та соціально-психологічної спільності.

10.Р. Дафт виділяє наступні ролі серед членів команд:

- a) Фахівці щодо вирішення завдань;
- b) Фахівці щодо виходу з ситуації;
- c) Члени команди, що грають роль стороннього;
- d) Члени команди, що грають подвійну роль.

11.Відповідно до класифікації ролей в команді Р. Дафта, члени команди, які здійснюють соціально-емоційну підтримку:

- a) надихають: нагадують про минулі успіхи, висловлюють компліменти і похвали;
- b) провокують суперечки і конфлікти;
- c) здатні поступитися власною думкою заради підтримки гармонії в команді;

12.До складу базових ознак реальної команди входить:

- a) спільна колективна членами групи відповідальність за досягнення поставлених цілей і дотримання спільних цінностей;
- b) використання певних загальних підходів до роботи;
- c) відсутність у членів групи взаємодоповнюючих умінь і навичок;
- d) велике число її членів.

13.Цілі і завдання, що стоять перед командою:

- a) можуть бути досягнуті окремими її членами;
- b) не можуть бути досягнуті окремими її членами;
- c) можуть бути досягнуті окремими її членами через проміжок часу.

14.Командна робота може виявитися неприйнятною:

- a) у випадках, коли відсутній лідер;
- b) у випадках, коли в команді менше п'яти осіб;
- c) у випадках, коли потрібно знайти швидке рішення;
- d) у випадках, коли присутні кілька мислителів.

15.Командному духу заважає зародитися:

- a) монополізація дискусії в команді, використання групових процесів для задоволення особистих владних амбіцій;
- b) наявність двох і більше лідерів;
- c) загострення уваги на несуттєвих деталях і недоліків у роботі;
- d) велика кількість учасників команди.

16. Коли зароджується командний стиль роботи в організації, активізується:

- a) вертикальні канали комунікації;
- b) горизонтальні канали комунікації;
- c) висхідні організаційні комунікації;
- d) спадні організаційні комунікації.

17. При аналізі системи міжособистісних відносин, що виникають в соціальній групі у зв'язку зі спільною діяльністю, важливо враховувати:

- a) відносини лідера групи до спільної діяльності - перш за все до її мотивів і цілей;
- b) міжособистісні відносини, що виникають між членами групи в результаті узгодження спільної діяльності;
- c) міжособистісні відносини, безпосередньо зі спільною діяльністю не пов'язані;
- d) відносини кожного члена групи до спільної діяльності - перш за все до її мотивів і цілей.

18. Конфлікти, в яких інтереси однієї людини виявляються під загрозою в результаті дій іншої людини називаються:

- a) внутрішньоособистісні конфлікти;
- b) міжособистісні конфлікти;
- c) конфлікти між особистістю і групою;
- d) міжгрупові конфлікти.

19. Виникнення конфлікту завжди гальмує процес реалізації проекту:

- a) атак;
- b) ні.

20. У випадку, якщо дві групи, що беруть участь у реалізації проекту, конкурують через ресурси та кошти, то такий конфлікт є:

- a) міжособистісний;
- b) груповий;
- c) системний.

VIII. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік.

Перелік питань для підготовки до заліку

1. Особливості оцінки ефективності команди.
2. Становлення і розвиток «командного духу» в організації.
3. Психологічні методи формування команди в організації.
4. Тренінг командоутворення: відмінні риси, види, специфіка побудови.
5. Поняття «корпоративна культура», її функції.
6. Відмінності організаційної та корпоративної культури.
7. Структура корпоративної культури.
8. Модель процесу змін К. Левіна.
9. Психологічні основи професійного лідерства в команді.
10. Стратегічне мислення керівника.
11. Самоорганізація управлінської команди.
12. Формування стилю взаємодії в команді.
13. Розвиток особистості в команді.
14. Особливості оцінки ефективності команди.
15. Соціально-психологічні механізми корпоративної культури.
16. Поняття групи та колективу.
17. Соціально-психологічний клімат у групі.
18. Формування команди.

19. Специфіка внутрікомандних відносин
20. Сумісність і спрацьованість команди.
21. Домінуюча культура та субкультури.
22. Працездатність і стомлюваність.
23. Роль керівника у формуванні корпоративної культури.
24. Особливості особистості керівника.
25. Співвідношення понять лідерства і керівництва.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
65-69	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ІХ. Методичне забезпечення

Навчально-методична карта дисципліни

Х. Рекомендована література

Базова

1. Андреев В.И. Конфликтология, искусство споров, проведение переговоров, разрешение конфликтов. Казань, 1992.
2. Арнольд О.Р. Ролевой тренинг: Методическое пособие. М., 1989.
3. Баранова И. П. Организационное поведение : учеб. пособие. – М.: Маркет ДС Корпорейшн, 2007. – 166 с.
4. Вачков И.В. Основы технологии группового тренинга. М., 1999.
5. Веснин В.Р. Практический менеджмент персонала. М., 1998.
6. Власов Л.В., Сементовская В.К. Деловое общение: заметки о служебных разговорах, спорах. Л., 1980.
7. Доценко Е.Л. Психология манипуляции // Вопр. психол. 1996. №5. С. 24-46.
8. Жуков Ю. М. Технологии командообразования: учеб. пособ. / Ю. М. Жуков, А. В. Жуков Ю.М., Петровская Л.А., Растяжников П.В. Диагностика и развитие компетенции в общении. М., 1990. – 320 с.
9. Захаров В.П., Хрящева Н.Ю. Социально-психологический тренинг: Учебное пособие. Л., 1989.
10. Капитонов Э. А. Корпоративная культура: теория и практика / Э. А. Капитонов, Г. П. Зинченко, А. Э. Капитонов. – М.: Альфа-Пресс, 2005. – 351 с.
11. Корпоративная культура и управление изменениями / пер. с англ. А. Лисициной; ред. Е. Харитонова. – М.: Альпина Бизнес Букс, 2006. – 191 с.
12. Тренинг личностного роста: учеб. пособие / Д. М. Рамендик. – М.: Форум-Инфра-М, 2007. – 176 с.

Додаткова

1. Исурина И. Г. Групповая динамика в тренинговых группах // Журнал практического психолога. 1998. №1. С. 31-44.
2. Лушпаева Е. В. Динамика рефлексивных процессов в социально-психологическом тренинге: Проблема децентрации // Вести. Моск. ун-та. Сер. 14, Психология. 1984. №4. С. 70-72.

3. Макшанов С. И. Принцип психологического тренинга // Журнал практического психолога. 1999. №3. С. 13-38.
4. Соснин В. А., Лунев П. А. Учимся общению: взаимопонимание, взаимодействие, переговоры, тренинг. М., 1993.
5. Социально-психологический тренинг: Методические указания. СПб., 1997.

Интернет-ресурсы

1. Авдеев В. В. Работа с командой: психологические возможности. Практикум.: Для самостоятельной работы над оптимизацией совместной деятельности / В.В. Авдеев. – М.:КУРС: НИЦ ИНФРА-М, 2013. – 152 с. – [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://znanium.com/bookread.php?book=411008>
2. Бізнес-психологія // Кибер Ленінка Режим доступу: <https://cyberleninka.ru/article/n/novye-tendentsii-razvitiyapsihologii-biznesa-poitogam-mezhdunarodnoy-konferentsii-2016-g-biznespsihologiya-teoriya-i-praktika>
3. Горностай П. П. Психологія малих груп: структура, динаміка, ідентичність // Педагогічна і психологічна наука в Україні. – Т. 2. – Психологія, вікова фізіологія та дефектологія. – К.: Педагог. Думка, 2012. – С. 115-125. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gorn.kiev.ua/publ77.htm>
4. Ильин Е. П. Дифференциальная психология профессиональной деятельности. – СПб.: Питер, 2008. – 432 с. Глава 7. Кто такой успешный руководитель? [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://fictionbook.ru/author/evgeniyi_pavlovich_ilin/differencialnaya_psihologiya_professiona/read_online.html?page=0
5. Лякішева А. В. Проблема групової згуртованості: аналіз наукових досліджень // Вища школа. Науково-практичне видання. № 5 (107). 2013. – С. 93-103. [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/3998/1/cohesion.pdf>
6. Метод социометрии. Понятия и процедуры // Биофайл. Научно-информационный журнал. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://biofile.ru/psy/1659.html>
7. Руденский Е. В. Факторы групповой динамики // Psyera [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://psyera.ru/5322/factory-gruppovoy-dinamiki>

XI. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми в 20__/20__ н.р.¹

---

¹ Доповнення та зміни до робочої програми додаються на окремому аркуші, затверджуються на засіданні кафедри на початку навчального року.

**Навчально-методична картка курсу «Тренінг командоутворення» (VIII семестр)
Всього: 123 год. Індивідуальна робота: 18 год. Самостійна робота: 104 год. Залік: 1 год.**

Примітка: Індивідуальна робота проводиться в аудиторіях, в разі оголошення карантину – на онлайн платформі (moodle, google meet).

	I	II	III	IV	V
Модулі	I модуль				
Індивідуальна робота (год.)	6		6		6
Дати	11.02		25.02		11.03
Теми	Знайомство з групою. Правила взаємодії. Командоутворення як парадигма управління сучасними організаціями. Психологічні аспекти динаміки внутрішньокорпоративних процесів.		Психоемоційна саморегуляція. Психологічні засоби розвитку командного потенціалу. Процедури, техніки групового аналізу проблем та прийняття рішень. Експресивні методи психотерапевтичної та психопрофілактичної роботи.		Методи управління командою. Моніторинг ефективності команди. Закріплення навичок й умінь командоутворення. Рефлексія.
Самостійна робота	<p>Вирішення кейсу «Працівник постійно спізнюється...».</p> <p>Підбір онлайн-ігри для тимбілдінгу: як згуртувати віддалені команди.</p> <p>Аналіз цитат видатних людей щодо командної роботи та тимбілдінгу.</p> <p>«Світові лідери та їх ролі в процесі командоутворення», їх дії в процесі створення команди, якості та здібності, якими вони володіють.</p> <p>Кейс мотиваційних прийомів та технік як засобів впливу на покращення роботи команди.</p> <p>Опрацювання книг:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Романовський О.Г., Шаполова В.В., Квасник О.В., Гура Т.В. Психологія тимбілдінгу: навчальний посібник. Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. 92 с. • Сартан Г. Н. Тренінг командообразовання.. СПб.: Речь, 2005. 187 с. 				
Поточний контроль	Створення системи блоків власного тренінгу командоутворення.				
Підсумковий контроль	Залік				